

A Fővárosi Ítéltábla dr. Sik János ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek dr. Váradi József ügyvéd (alperesi jogi képviselő címe) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen biztosítási szolgáltatás teljesítése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 8-án kelt 17.G.44.469/2016/32. számú ítélete ellen az alperes 33. sorszámu fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja;

kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 13.000 (tizenháromezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes felemelt keresetében kérte, hogy az elsőfokú bíróság kötelezze az alperest 523.651 forint és ennek 2016. március 6-tól járó késedelmi kamata megfizetésére. Ezt meghaladóan kérte annak megállapítását, hogy a felek által megkötött vagyonszolgáltatási szerződés részét képező általános szerződési feltételek (a továbbiakban: Ászf.) 10.1.a) alpontja, 11. pontja és a 13. pontja tisztességtelen, ezért érvénytelen.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a 17.G.44.469/2016/32. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 523.651 forintot, valamint ezen összeg után 2016. június 16. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot és 57.602 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényt (a továbbiakban: Ptk.) kell alkalmazni, idézte annak 536. § (1) bekezdését, az 544. § (1) bekezdését, az 556. § (1) bekezdését, az 567. § (1) bekezdését, a 205. § (3) bekezdését és a 205/A. § (1) bekezdését, valamint az Ászf. 10.1.a) alpontjára visszautalással az 544. § (1)-(2) bekezdését.

Megállapította, hogy a felek között 2012. december 20-án vagyonszolgáltatási szerződés jött létre. A felperes által támadott általános szerződési feltételekkel kapcsolatosan arra az álláspontra helyezkedett, hogy az Ászf.-nek a keresettel támadott pontjai nem tekinthetők tisztességtelen szerződési feltételnek.

A felperesnek kellett bizonyítania, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, az miként valósult meg és ezzel okozati összefüggésben az alperesnek milyen összegű biztosítási szolgáltatást kell teljesítenie. A gépjármű kárbejelentési adatlap, a fényképfelvételek és a felperes személyes

meghallgatásának együttes értékelése alapján megállapította, hogy a felperes tulajdonában állt gépjárművet 2016. március 6-án baleset érte, annak jobb oldala sérült, ezáltal a töréskár biztosítási esemény megvalósult. A felperes kötelezettsége volt a kár mielőbbi bejelentése, amelynek a felperes eleget tett. A felperes a kárbejelentés alkalmával eltérően adta elő a káreseményt, de ennek az volt az oka, hogy az alperes a kárbejelentésben szereplő esetleírást azzal az indokkal utasította el, hogy a felperes által előadott módon (a gépjármű álló helyzetében) a bemutatott sérülések nem keletkezhettek.

Az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a felperes nem tett eleget az előírt bejelentési kötelezettségének és ezzel a magatartással összefüggésben lényeges körülmények kideríthetetlené váltak. Mindezek alátámasztására az alperes indítványára az elsőfokú bíróság igazságügyi gépjárműszakértőt rendelt ki, aki megállapította, hogy a személygépkocsi a káresemény időpontjában valószínűsíthetően állt, és a mellette elhaladó jármű megsértette a jobb oldali hátsó sárvédőt, a jobb hátsó és első ajtót, és a jobb első sárvédőt. A mellette elhaladó jármű oldalról meglökte, elbillentette a gépkocsit, és ez okozhatta a sérülések magassági méretének eltéréseit. A szakvélemény szerint az alperes által elfogadottforint javítási költséget 8.412 forinttal csökkenteni, egyúttal forinttal növelni is kell. A felek a szakvéleményt elfogadták. Mindezek alapján megállapította, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, míg a mentesülési okot az alperesnek kellett bizonyítania. Az alperes mentesülését kizárólag a felperes jogellenes magatartása eredményezhette, azonban az alperes ilyenre nem hivatkozott. Alaptalanul állította, hogy a bejelentést nem tudta ellenőrizni, mert a szakvélemény szerint a káresemény a bejelentési adatlapon szereplő módon bekövetkezett, a kár összege pedig 523.652 forint. Az alperes nem bizonyított olyan tényt, amelynek figyelembe vételével a Casco vagyonszolgáltatási szerződés alapján a szolgáltatás teljesítését megtagadhatná, illetőleg amely mentesítené a kötelezettségének teljesítése alól. Az érdemi ellenkérelem ezért nem volt alkalmas a kereset jogalapjának megdöntésére.

A mentesülési okokat a Ptk. 556. § nevesíti, és ilyen körülményekre az alperes nem hivatkozott. Tény, hogy a felperes módosított az előadásán, de ez nem változtat azon, hogy a biztosítási esemény bekövetkezése esetén az alperesnek biztosítási szolgáltatást kell nyújtania. A felperes magatartása nem ütközik a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe és 5. § (2) bekezdésébe, így az alperes nem mentesülhet a szolgáltatás teljesítése alól. Az aggálytalan szakvéleményt az elsőfokú bíróság ítélezésének alapjául elfogadta, és a felperes a keresetét ennek figyelembe vételével – az önrészre is tekintettel – módosította. A késedelmi kamat kezdő időpontját a keresettől eltérően az ÁSZF 10.1.b) pont 4. bekezdése és a 18. b) pont alapján állapította meg.

Az ítélet elleni fellebbezésében az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a marasztalási összeg 369.775 forintra történő leszállítását kérte.

Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság az Ászf. támadott 13. pontját nem minősítette tisztességtelennek, míg a felperes csatlakozó fellebbezést nem nyújtott be, és ez a szerződési feltétel ítéleti bizonyossággal nem valósult meg. Az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett volna az Ászf. 13. pontjával foglalkozni. Álláspontja szerint az ítélet téves, mert a Ptk. 277. § (1) bekezdésébe és az Ászf. 13. pontjába ütközik. Az alperesnek nincs alapja vitatni a töréskár biztosítási esemény bekövetkezését, és nem is mentesülésre hivatkozott, hanem az Ászf. 13. pontjára.

Másodlagos kérelmének indokaként előadta, hogy az ítélet az összecszerűség tekintetében is téves, és iratellenes, hogy az alperes a keresetpontosítást nem vitatta. A felperes nem csatolt javítási számlát, míg a szakértő bruttó összeggel számolt. Hivatkozott a 2014. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bit.) 2016. január 2-től június 3-ig hatályos 123. § (1) bekezdésére és a 2003. évi LX. törvény (a továbbiakban: régi Bit.) 2012. december 20-án hatályos 96. § (6) bekezdésére. A felperes csak javítási ajánlatot mutat be, ezért áfa térítésre jogszerűen nem tarthat igényt. Mindezek miatt a biztosítási szolgáltatás összegéből 27%-ot le kell vonni, amelyet az elsőfokú bíróságnak hivatalból

kellott volna figyelembe venni. Hangsúlyozta, hogy az áfa-val kapcsolatban az alperes nem új tényre vagy bizonyítékra, hanem olyan kógens jogszabályi rendelkezésre hivatkozik, amit hivatalból is figyelembe kell venni, ezért fellebbezése nem esik a Pp. 235. § (1) bekezdésében szabályozott korlátozás alá. Ha mégis új ténynek kell tekinteni, védekezése a Pp. 235. § (1) bekezdése szerint azért megengedett, mert egyébként az elsőfokú ítélet a régi Bit. 96. § (6) bekezdésébe, illetve a Bit. 123. § (1) bekezdésébe ütközne, ezért jogszabálysértő lenne.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira hivatkozott.

Kiemelte, hogy a vagyonszolgáltatási szerződés minden olyan kárra fedezetet nyújt, melynek viselésére más nem kötelezhető. Az alperes nem tudott bizonyítást felajánlani arra, hogy a káresemény a bejelentéshez képest milyen egyéb más módon következhetett be. Kiemelte, hogy a sérült gépjármű megtekintésekor az alperes képviselőjében eljáró személy további egyéb adatként rávezette a kárbejelentő lapra a „parkolt” megjegyzést. Az alperes az elsőfokú eljárásban nem vitatta a kárösszeget, amelyet alátámaszt a 26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata. Az alperes érvelésével ellentétben a régi Bit. 96. § (6) bekezdése a biztosítási szerződés minimális tartalmi elemeit rögzíti.

Az alperes fellebbezésére alkalmazni kell a Pp. 235. § (1) bekezdését, és ehhez képest új tényként hivatkozik arra, hogy csak számla alapján térítheti meg a biztosítási szolgáltatás áfa-val növelt részét. A szakértő a kárértéket bruttó összegben határozta meg, és a szakvélemény nyomatékosabb bizonyíték, mint a javítási számla. A Ptk. 544. § (1)-(2) bekezdése egyértelműen tartalmazza, hogy a biztosító szolgáltatási kötelezettségét milyen körülmények között nem lehet kikényszeríteni. A felperes a jogszabályi kötelezettségeinek megfelelő határidőn belül eleget tett, az alperes a szerződést megszegte, ezért a felperes jogosulttá vált a biztosítási szolgáltatás kikényszerítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezése a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek kizárólag az alperes marasztalását érintő rendelkezéseit bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének eldöntéséhez szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és a jogszabályoknak mindenben megfelelő érdemi döntést hozott, amelynek indokaival a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett, ezért az alperes fellebbezése folytán csupán az alábbiakat emeli ki.

A felek között a Ptk. 536. § (1) bekezdésében szabályozott biztosítási szerződés jött létre, amelyre a vagyonszolgáltatásra vonatkozó szabályokat is alkalmazni kell. Az alperes a felperessel szemben a biztosítási szolgáltatás teljesítését megtagadta, mert álláspontja szerint a károsodás nem a kárbejelentésben közölt adatokkal valósult meg (Ászf. 13. pont).

A kárbejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztását nem lehet a biztosító kockázatának kizárására önmagában alapot szolgáltató okként értelmezni, mert az ellentétben állna a Ptk. 567. § (1) bekezdés egyoldalúan kógens rendelkezésével, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor az alperesnek az Ászf. 13. pontján alapuló védekezését mint mentesülési okra való hivatkozást a Ptk. 544. § (1)-(2) bekezdéseinek alkalmazásával bírálta el. A kárfelvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint a felperes az Ászf. 7. pontjában foglalt töréskárnak megfelelő biztosítási eseményt [Ptk. 536. § (2) bekezdés a) pont] az alperesnél bejelentette, és az alperes a sérüléseket a kárfelvételi jegyzőkönyvben tételesen rögzítette. A kirendelt igazságügyi szakértő a kárfelvételi

jegyzőkönyvben írt sérülések figyelembevételével alakította ki a véleményét, és megállapította, hogy a káresemény a kárbejelentésnek megfelelően következhetett be. Az alperes a védekezésében alaptalanul hivatkozott az Ászf. 13. pontjára, mert a 2016. május 10-én kelt leveléből pontosan az állapítható meg, hogy a felperes a kárbejelentés alkalmával a káreseményt a szakvélemény szerint leírt baleseti mechanizmusnak megfelelően adta elő. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes magatartásával összefüggésben a felperes által megváltoztatott kárleírásnak a kereset elbírálása szempontjából nem volt jelentősége. A szakértő a gépjármű sérüléseinek eltérő magassági méreteire is megfelelő magyarázatot adott, így a sérülések elhelyezkedésével indokolt kifogások sem adtak alapot a biztosítási szolgáltatás teljesítésének megtagadására.

Az alperes alaptalanul állította, hogy az elsőfokú bíróság nem a perben előadott nyilatkozatának megfelelően indult ki abból, hogy az alperes a szakvélemény alapján a kérelem mértékét nem vitatta. A felperes a 2016. szeptember 20-án benyújtott beadványában közölt nyilatkozatával a keresetösszege mértékét 523.651 forint és járulékaira felemelte. Az alperes ezt követően a 2017. november 23-ai tárgyalási határnapon pontosított nyilatkozatában egyértelműen azt adta elő, hogy az összeget önmagában nem vitatja (26. számú tárgyalási jegyzőkönyv 1. bekezdés).

A felek a biztosítási szerződést-án kötötték. Az akkor irányadó régi Bit. 96. § (6) bekezdése a biztosítási szerződés minimális tartalmi követelményeinél előírta, hogy a biztosító biztosítási szerződésből eredő kötelezettségével összefüggésben, a károsító eseményt megelőző állapot visszaállításához vagy a bekövetkezett kár következményeinek megszüntetéséhez szükséges, általános forgalmiadó-köteles szolgáltatás ellenértéke (anyag-, javítási, illetve helyreállítási költség) után az általános forgalmi adó összegének megfelelő összeg megtérítésére csak olyan számla alapján vállalhat kötelezettséget, illetve térítheti meg azt az arra jogosultnak, amelyen feltüntetik az általános forgalmi adó összegét, vagy amelyből annak összege kiszámítható, míg a (8) bekezdés szerint a biztosító a biztosítási szerződési feltételekben köteles meghatározni, hogy a káresemény bekövetkezése esetén milyen károkat és költségeket milyen okiratok – ideértve a (6) bekezdés szerinti számlát is – bemutatása ellenében térít.

A felek jogviszonyára irányadó biztosítási szerződés az Ászf. 13.6. pontjában a régi Bit. 96. § (6) bekezdésének megfelelő rendelkezést tartalmazott. A régi Bit. 96. § (6) bekezdéséből és (8) bekezdéséből egyértelműen következik, hogy a javítási számla mint a biztosító szolgáltatásának összege megállapításához szükséges okirat a biztosított kárbejelentési kötelezettségének teljesítését megvalósító igazoló irat, amelyet az Ászf. 10.2. pont 4. bekezdés alapján a szolgáltatás igénybevételéhez az alperesnél be kell mutatni.

Az alperes azonban sem a kárrendezés, sem az elsőfokú eljárásban előadott érdemi védekezésében a számlát nem hiányolta, a kereset összegét elismerte, és egyáltalán nem hivatkozott arra, hogy a felperes nem csatolta be a biztosítási szolgáltatás mértékének elbírálásához szükséges valamennyi okiratot. Az igazoló okirat benyújtásának elmulasztása azonban nem jogkérdés, hanem az elsőfokú eljárásban előadott védekezéshez (Pp. 139.) képest olyan új tény állítása, amelyre a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt korlátozás kiterjed, így arra az alperes a másodfokú eljárásban már nem hivatkozhat. Az elsőfokú bíróság a felek perbeli nyilatkozatainak figyelembe vételével a Pp. 3. § (3) bekezdésében és a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdésében előírt tájékoztatási és felhívási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet nem jogszabálysértő, ezért az alperes megváltoztatott védekezését a másodfokú bíróság nem vehette figyelembe.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint visszautalva annak maradéktalanul helyes indokaira – a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 239. §-a szerint irányadó 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeit. A felperes jogi képviseletét ellátó ügyvéd munkadíját a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2018. december 12.

. Koday Zsuzsanna
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit
előadó bíró

Dr. Pusztai Anita
bíró